

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Io. Freinshemii Commentarii in libros svperstites Q. Cvrtii Rvfi

**Freinsheim, Johann
Curtius Rufus, Quintus**

[Argentorati], [circa 1639 oder später?]

Cap. 7

urn:nbn:de:bsz:31-103771

Comment. in Curtium. lib. 10. cap. 6. n. 15. 18. 20. & c. 7. n. 2.

syllaba quæ temere inculcata fuit, ut solet, & in Liviō 45, 22, 5. factum: nec tam exitu eorum (bellorum) quod vindicatis, quam principii, quod non sine causa suscipiatis, gloria mini. scribendum enim, quod vincatis.

10, 6, 15. SEDE ALEXANDRI) Si noster ex fide hæc narrat, hinc stratagema suum desumpsit Eumenes, cuius hominem prudentissimum, ipsum architectum fuisse libens credebam: ut nempe ab Argyraspidibus receptus, cum satis sciret haud in longum dicto audientes sibi habiturum, nisi arte exprimeret obsequium, quod auctoritate non poterat; in castris suis aureum solum cum diademate & sceptro, armisque quibus Alexander solebat uti collocari iuberet, iuxta quod de communibus rebus consilia capientes, non ab Eumene, sed Alexandro regi sibi viderentur. Vide Diodor. 18, 60. Probum & Plutarch. in Eumene cap. 23. & Polyænum 4, 8, 2.

10, 6, 18. PERVICACIUS OBLATVROS) Talis accisimus Augusti apud Tacit. 1, 3, 3. qui nepotes suos principes iuventutis appellari, destinare consules, specie reculantis flagrantissime cupiverat. Eodem etiam libro Tiberii dissimulata cupiditas traditur. Ibidem 3, 35, 3. Blæsus procol. Africæ nominatus respondit specie reculantis &c.

10, 6, 20. HOMINES NON FERENT) Suspectum hoc mihi: neque dum istud plane probo: in istius humeros ruas hominis: certe non ferens. Acidalius. Ego nihil mutandum arbitror, nec enervandam vim violentissimi sensus, Perdiccam regnare prohibeant dii, & prohibebunt ut auguror. quidquid autem illis tandem decretum sit, id certo mihi constat, homines non passuros. nec iam loquor de nobilioribus quam Perdicca est, quorum quidem maxime refert obuiam iri conatibus hominis; sed omnino de aliis cuiuscunque conditionis Alexandri commilitonibus: modo viri sint, animosque mares habeant. Ego quidem meique similes, qui seruitio mortem anteponimus, compertum habemus, viros fortes nihil inuitos perpeti, nec posse cogi, ut quod nolint faciant. Hic illorum verborum sensus est haud dubius.

DE NOBILIORIBVS) Quorum ut dixi maxime interest, vilioribus non subijci. Tendunt eo verba Augusti apud Sen. de clementia 1, 9, 11. ad Cinnam: Cedo, si spes tuas solus impello. Paullusne te, & Fabius Maximus, & Cossi, & Servilij ferent, tantumque agmen nobilium, non inania nomina praesentium, sed eos qui imaginibus suis decori sunt? Sed quinam amicorum Alexandri nobiliores Perdicca? erat enim stirpe regia genitus, ut patet ex 10, 7, 8. Sed Leonnatus ibidem itidem; & forte proximiori gradu Alexandrum hic contigerit. Aridaeus autem Alexandri frater erat, Ptolemaeus credebatur. Quin & Neoptolemus Alexandri auunculus adhuc supererat, de quo Arrian. sine lib. 2. cuius nullam à Curtio mentionem fieri miror.

10, 7, 2. ARIDÆVS PHILIPPO GENITVS) Ex Philinna Larissæa: quam Ptolemaeus apud Athenæum 13, 5. saltatricem fuisse refert; at Iustin. 13, 2, 11. 13, 3, 1. Larissæum scortum. Ex Popma. Adde Plutarch. c. 130.

NUNC SOLVS HERES) Nam Barsines filius Hercules, velut captivæ, negligebatur. Raderus. Non modo velut captivæ, nam & Roxane captiva fuit, sup. 8, 5, 29. & 10, 3, 12. sed quia Barsinen iustæ vxoris loco non habuerat. Porro militis istius, quisquis ille fuit, sententiæ velut data opera contradicit Themistiis orat. 12. Alexandro apud Babylonem defuncto, Macedones successorem nullum idoneum reppererunt: sed Ptolemæo Lagi filio Aridaeum solidum prætulerunt, tanquam pecunias mortui fratris loco, superstiti perfoluerent, non imperium conferrent, cuius heres ille vnicus est, qui illud conseruare, ac tueri nouerit. Quæ sequuntur in Curtio: præteritur à vobis, in memoriam reuocant ista Taciti 3, 18, 6. Mihi quanto plura recentium, seu veterum reuoluo, tanto magis ludibria mortuorum cunctis in negotiis obuersantur. quippe fama, spe, veneratione

potius omnes destinabantur imperio, quam quem futurum principem fortuna in occulto tenebat. Etiam providentiæ id tribuit Sen. de benef. 4, 31. Interdum solent dicere: Quid sibi voluit providentiæ, quæ Aridaum regno imposuit? Illi putas hoc daturum? patri eius datum est, & fratri.

10, 7, 5. *IMPENSA PROBRA*) Malim intentis, hoc est, intenta. Quæ Pithon oblique iecerat, eo tendebant ut Aridaum probris & contumeliis exagitaret, inuisumque popularibus redderet: verum id contra euenit. Signum defectus, quod hic notant, quæ * magis ipsi, sustuli: nihil enim deest.

DVM MISERENTVR) Solet hoc fieri, & plerumque perpetam. Est enim etiam misericordia affectus, ut reliqui cæcus & improvidus, & in deteriora ferri pronus, quoties ratione non regitur. Vide Sen. de Clement. 2, 4. Ergo & in sacris interdicitur Deuter. 19, 13. & 21. Favorem autem ex commiseratione nasci solere certum est. quo intuitu sic emendandum putabam in Tacit. 14, 58, 5. magni nominis miseratione reperiturum bonos &c. quo loco DEO volente plura. Interim Iustia. 37, 2, 3. & ibi citatos vide.

10, 7, 10. *SUFFRAGARI REIP.*) Locus sane difficilis: quem sic restituere conatus Acidalius: Suffragari reip. de nouo rege paulo ante recepto robur atatis: experirentur modo stirpem Philippi, & filium ac fratrem regum duorum: sibi ipsi potissimum crederent. quod quidem in textum recepit Raderus. Prætulim tamen Sebilii coniecturam: suffragari (sic enim habent impressi quidam) reip. de nouo rege paulo ante concepto, robur atatis experirentur: modo si. Ph. e. f. a. fr. v. d. sibi met. (sonet credo voluit scribere) ipsi potiore crederent. Rectius enim utique robur atatis opponitur regi paulo ante concepto (Roxanes utrum intelligit) quam verbo suffragari iungitur. vltima autem inuidiæ plena sunt in tutores pueri regis, si tamen puer nasceretur, iacta: quos & mox num. 14. arguit affectasse nihil ad ipsos pertinens regnum. & supra 10, 6, 21. sub tutela speciei regnum occupaturos esse.

10, 7, 11. *NULLVM PROFUNDVM MARE*) De hac similitudine dictum sup. ad 9, 4, 22.

10, 7, 12. *QVAM SPERAVERAT*) Quam streuerant legendum contendit Acidalius. Cuius sententiam, ut solet, in textum recepit Raderus.

POENITEBAT POENITENTIÆ) Saluianus lib. 5. hac fere loquendi forma de peruersis poenitentibus: Quomodo igitur tales istos poenitentiam se egisse non poenitet? Qui fortean respexerit ista Tertulliani de poenitentia cap. 5. Ita, qui per delictorum poenitentiam instituerat Domino satisfacere, diabolo per aliam poenitentiam poenitentiam satisfaciat. Scilicet hæc non est *μετάνοια ἢ ἀμεταμέλητος* Apostoli ad Corinth. 2, 7, 10. qua non fruuntur, nisi quos erratis cognitis, secundum præscripta domini dolor mærorumque & pudor intrauerit. Sic Augustin. Confess. lib. IX. sub fin. dolorem meum alio dolore dolebam. Ceterum rebus aduersis ita fieri, ut nulli consilio acquiescant homines, pulchre ostendit Virdungus ad Taciti Agric. 38, 2. eligere latebras, ac statim relinquere.

10, 7, 14. *NOVIQVE REGIS SATELLES*) MSS. delent coniunctionem, cum sequenti verbo, *minabatur*. probe. Sed si cui vulgata potior, tamen hoc de ipso Meleagro capio, eoque iungendum puto sequenti verbo; *novique regis satellites sequitur*. Phalanx &c. imperij vires remansuras esse. Quanquam Modius Acidalio probante; *satelles*. Sequitur phalanx &c. Sed ut dixi *satelles* hic intelligitur Meleager. nec enim *urbam satellitum*, cuius postea mentio, habuit, priusquam plurimum consensu rex esset declaratus. Itaque vulgatis ante Modium assentior. nisi quod cum illo *gaudebam* eliminem.

HASTIS

Comment. in Currium. lib. 10. c. 7. n. 16. 18. 19. 20. 21. & c. 8. n. 1.

HASTIS CLYPEOS QVATIENS) Morem eum sepe expressit Ammian. quæ loca observavit doctissimus Lindenbrogius ad auctorem istum 14, 8. *Hastisque feriens scuta, qui habuit iram pugnantium concitat. vbi alii quoque scriptores citantur. quibus adde Polyb. 15, 12. Romani more patrii clamorem tollunt, & gladiis ad scuta concrepant.* Fit autem hoc nimirum ad terrorem aduersariis incutiendum, vt indicat ex Polybio Lilius 28, 29, 4. *ex preparato simul omnium rerum terror oculis auribusque est offensus. Exercitus qui corona concionem circumdederat, gladiis ad scuta concrepuit. &c.* Quapropter & venatoribus elephatorum observari scribit Ælian. hist. anim. 8, 10. Eodemque opere 16, 25, 1. tradit Persas ne strepitum eiusmodi paucescerent, equos suos ad suetudine condoces fecisse. quod si fecissent Scythæ fratres, equos eorum terrene non potuisset Ajax, & pedestre certamen inire coactos vincere, apud Philostratum in Heroicis.

IMPERII VIRE) Vires malim cum Acidalio.

10, 7, 16. **CONCLAVE ADSERVARI)** MSS. observari, vnde Palmerius obserari, quod verbum hic optime convenire iudico. & firmatur è seq. versus *claustra perfracta sunt.* Et sane facilis est verborum illorum permutatio, quam & factam credunt viri docti in illis Flori 3, 6, 10. *Propontidis fauces Porcius Cato se obditis nauibus, quasi portam observavit.* Nam alii libri, *observavit.* vbi tamen & alterum tolere, haud itidem opinor, in Tertul. apolog. cap. 7. *quis cruenta, vt inuenerat, Cyclopium & Sirenarum ora iudici referuavit?* conuenientius enim ingenio scriptoris, *referuavit.*

PTOLEMÆVS QVOQVE) Eundemque Pausanias in Atticis affirmat Alexandro mortuo, iis qui ad Aridæum Philippi F. regnum vniuersum deserébant, *restitisse, regnumque in plures diuidendi autorem in primis exiisse.*

10, 7, 18. **DEMPTIS GALEIS)** Quod & fecit Craterus, in proelio quo occisus est. Arrianus apud Photium. Item Sacrouir apud Tacitum, 3, 41, 4.

QUI CVM PERDICCÆ ERANT) In Græco auctore vnde hæc transtulit Curtius videtur fuisse, *τὸς δὲ Περδικκῶν, vt ex toto negotio hic prodiret sensus: precari Perdiccæ copere, vt abstinere bello, regique & pluribus cederet. Prior Perdicca cum suis arma deposuit, regique idem fecere.*

10, 7, 19. **NE A CORPORE)** Raderus, nescio quo auctore, negationem expulit: voluitque Meleagrum suasisse Perdiccæ vt discederent à corpore Alexandri, quo nimirum facilius circumuenirentur, quos defuncti regis reuerentia hætenus texisset. Sed certe præstat ille sensus, *ne discederent:* Sic enim putabant se certo loco, velut carceri includi, vbi, quando inimicis libuisset, iniuriæ opportuni forent. Nam de reuerentia defuncti regis superuacuum est dicere, quum iam effracta claustra, commissam pugnam, illata vicissim acceptaque vulnera legeris. Deinde credibile magis est ne à corpore discederent suasisse, vt scilicet tanquam honoris causa defuncto hæerent, vt apud Tacit. 3, 5, 2. nam locum eiusdem 1, 7, 4. huc non trahendum, in notis ad locum istum defendi.

10, 7, 20. **IN CAMPOS)** Alii in campos. & Perd. Vnde patet legendum, *in campo: sed &c.*

10, 7, 21. **ABRUPISSE)** Forte abruptissime se.

10, 8, 1. **NI OCCUPETVR)** Sic edi curauimus cum Radero. vide notata ad 7, 6, 14.

MEMINISSE EVM) Perdiccæ. falsus est qui hoc eum ad Aridæum refert. sequentia fatis id euincunt.

QVEM METVAT) Nam naturale est & odisse, quem times; & quem metus.